

Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan 2019

(rapport för det systematiska kvalitetsarbetet avseende läsåret 2018 – 2019)

Innehållsförteckning

1. Katarinaskolan – en presentation	s. 2
1.I: Grunden	s. 2
1.II: Praktiken	s. 3
<i>Elever</i>	
<i>Lokaler och samarbetspartners</i>	
<i>Personal</i>	
2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan	s. 5
3 Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan	s. 5
4. Prioriterade mål	s. 6
4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt	s. 6
Utgångspunkter	s. 6
Insatser under läsåret	s. 8
Resultat och måluppfyllelse	s. 8
Åtgärder för utveckling	s. 9
4.II: Studieresultat: Alla elever ska ha uppnått minst godkänt betyg, främst i de ämnen som behövs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de har gått ut grundskolan	s. 10
Utgångspunkter	s. 10
Insatser under läsåret	s. 11
Resultat och måluppfyllelse	s. 12
Åtgärder för utveckling	s. 19
4.III: Elevernas inflytande och ansvar	s. 20
Utgångspunkter	s. 20
Insatser under läsåret	s. 21
Resultat och måluppfyllelse	s. 21
Åtgärder för utveckling	s. 23
5. Skolans profil och identitet	s.23
6. Inför nästa läsår	s.27

1. KATARINASKOLAN – en presentation

1.1. Grunden

Katarinaskolan, en friskola med årskurserna 6-9, startade sin verksamhet hösten 1994. Grundarna var länge skolans rektor och studierektor. En privat stiftelse, Heliga Katarinas Skolstiftelse, är skolans huvudman. Ledamöterna tillhör huvudsakligen de romersk-katolska och ortodoxa kyrkorna, men stiftelsen är fristående och lyder inte under någon kyrka eller annan organisation.

Skolan godkändes utifrån en egen läroplan (Katarinaskolans läroplan, KL), som ligger nära den offentliga skolans vad gäller synen på värderingar och på skolans uppdrag, men även vad gäller tim- och kursplaner. Profilen beskrivs där som ”humanistisk-kristen”. Skolan ser sig inte som konfessionell utan vänder sig till alla intresserade.

Det kristna inslaget är för grundarna och stiftelsens ledamöter och för delar av personalen, en utgångspunkt för dem själva inför tolkningen av skolans pedagogiska uppdrag. Kristna formuleringar som förekommer i skolans egen läroplan, t ex vad gäller människans unika värde som Guds avbild, kan mycket väl tolkas allegoriskt och på så sätt kännas meningsfulla både för kristna och icke-kristna elever och anställda. Andra kristna inslag, som bönen Fader Vår vid en samling en gång i veckan (när eleverna inbjuds att delta i bönen, eller tänka på något de själva tycker är viktigt), markerandet av kristna högtider, karnevalsfest inför fastan, läsning av Julevangeliet vid julavslutningen, ”Katarinarummet” med skolans ikoner etc. uppfattas som en del av uppdraget att bilda eleverna genom deltagande – på vilket plan och med vilket engagemang de själva önskar – i några av våra gamla europeiska traditioner. Men det finns också en uttalad ambition att ge eleverna speciell kunskap utöver det vanliga när det gäller kristen tro och tradition, att ”åskådliggöra den kristna och europeiska kulturens religiösa dimensioner” och visa att ”religiös tro och praxis är en naturlig del av den verklighet vi lever i” (KL 04 s.5).

I linje med synen på individen som helig och unik ses också kultur – mänskligt skapande – som något mycket värdefullt att studera, delta i och föra vidare. Katarinaskolan vill ge stort utrymme för bl.a. konst och musik, och har en särskild handlingsplan för att stärka kulturens roll i lärandet. Genom Kulturrådets satsning Skapande skola har skolan alltsedan år 2008 fått särskilda bidrag för kontakt med professionella kulturaktörer utanför skolan.

Då kultur omfattar allt mänskligt skapande avses med ”humanistisk” inte endast betoning på traditionellt humanistiska ämnen. Skolan ser i stället *alla* ämnen utifrån ett ”humanistiskt” perspektiv, med ambitionen att ämnet historia får vara utgångspunkten.

Undervisning i moderna språk har fått en särställning. Det finns inget alternativ till ”språk 3” (språk som språkval) och i åk 8 och 9 förutsätts de elever, som inte behöver extra stöd, att studera ett nytt språk, ”språk 4” (språk som elevens val). Som språk 3 kan man välja franska, spanska och tyska, som språk 4 därutöver italienska och ryska.

Skolan har tidigare haft ett alldeles eget språkämnä, ”Klassisk språktradition”. Det har fungerat som ett bildningskitt med språklig utgångspunkt i latinet men med utblickar mot alla tänkbara språk och språkligheter, liksom mot kulturhistorien. Det ämnet har varit obligatoriskt för alla elever från och med årskurs 7, 40 min i veckan under tre läsår. Sommaren 2013 fick vi

tyvärr ett utlåtande från Skolinspektionen att vi inte kan fortsätta att ha det som ett betygssatt ämne enligt vårt ursprungliga tillstånd. Vi har därför varit tvungna att lägga ner ämnet sådant det tidigare har fungerat. Vi prövar oss fram om hur vi kan fortsätta att arbeta med åtminstone en del av detta kunskapsstoff som vi ser som mycket värdefullt, t.ex. genom temainslag.

En övergripande ambition i skolan har alltid varit att skapa en atmosfär som tillåter individen att utvecklas. Det sker framförallt genom att man eftersträvar ett personligt bemötande och motarbetar byråkratiska tänkesätt. Skolan tillämpar också en samtalsmetodik för konfliktlösning och samarbete som kallas *Reparativ rättvisa*; vilket innebär att man utgår från varje persons upplevelse och vill stärka vars och ens beredskap att ta ansvar för den gemenskap som skolan utgör (se mer i avsnitt 4, s. 7). Varje ny elev tas emot tillsammans med sina föräldrar i ett personligt introduktionssamtal med någon av skolledarna. Skolans försöker också skapa utrymme för varje elev att då och då få tala enskilt med sin klassföreståndare eller någon annan vuxen om sin skolsituation. Dessa samtal har en informell karaktär och ses som ett komplement till de formaliserade utvecklingssamtalen.

Skolan har också lagt vikt vid att skapa egna traditioner, dels i bildningssyfte men också för att stärka gemenskapen och känslan av samhörighet. Det tror vi också har bidragit till trivseln på skolan. Ett led i detta är att uppkalla klasserna efter första bokstaven i namnet på heraldiska djur på latin (namnen på skolans fem första klasser är: Aquila, Bos, Cervus, Draco och Equus). Klassen kommer sedan utifrån namnet fram till hur en i bilden tillverkad vapensköld skall se ut, en sköld som efter avslutad skolgång på Katarinaskolan hängs upp på särskild plats tillsammans med tidigare avgångsklassers sköldar, i en högtidlig ceremoni.

Även klassrummen i skolan är benämnda på ett speciellt sätt: efter viktiga städers latinska namn, viktiga för europeisk historia och kultur. När namnen tillkom fanns ofta en anknytning till något ämne som brukade studeras i just den salen (engelska i Londinium, spanska i Toletum, matematik i Syracusae osv), men med åren har detta samband luckrats upp.

Skolan har inte anslutit sig till någon speciell pedagogisk inriktning utan vill ge lärarna stor frihet att, inom de ramar som anges av kursplaner och andra styrdokument, arbeta efter sina förutsättningar och övertygelseser, samtidigt som de förväntas föra en dialog med eleverna angående undervisningens innehåll och sin metodik.

1.II Praktiken

Elever

Elevtillströmningen har alltid varit god, och efterhand som skolan har fått tillgång till fler lokaler har antalet kunnat växa från 100 elever vid starten till omkring 385 läsåret 2018-2019.

När tillståndet gavs för skolan var en av förutsättningarna att eleverna togs in efter kördning, med förtur för syskon. Denna princip gäller fortfarande, vilket har medfört att många elever har äldre syskon som går eller har gått i skolan fast ingen geografisk anknytning finns. De flesta har valt skolan för dess höga studieambitioner och personliga inriktning, som

ger god möjlighet för eleverna att ”bli sedda”. Den humanistisk-kristna profilen har spelat viss roll, trots att majoriteten av eleverna inte har kommit från religiöst aktiva sammanhang.

Eleverna kommer från många olika delar av Uppsala, några även från närliggande kommuner. De senaste åren har vi tagit emot elever från över trettio olika skolor. Vi har för det mesta ungefär lika många pojkar som flickor, men det växlar lite år från år. Hötsterminen 2018 hade 81 elever meddelat att de hade annat modersmål än svenska, sammanlagt 28 olika språk.

I Uppsala finns numera många olika alternativ inom grundskolan, med flera olika friskolor och inriktningar bland de kommunala skolorna. Det innebär en stor valfrihet för familjerna, men det har också lett till att rörligheten bland eleverna har blivit ganska stor, jämfört med hur det var under Katarinaskolans första tid. Vi har också noterat att en del familjer anmäler sina barn till vår kö när de är ganska små för att hålla så många alternativ som möjligt öppna, även om de inte har en tydlig intention att barnen också ska gå i Katarinaskolan när det är dags att börja sexan. Detta har lett till att vi nu kan bereda plats åt en större andel av dem som faktiskt vill gå hos oss än vad som tidigare varit fallet. Dock tvingas vi fortfarande säga nej till många.

Lokaler och samarbetspartners

Skolan har sin huvudsakliga verksamhet i tre fastigheter i centrala Uppsala. Huvudbyggnaden på Nedre Slottsgatan äger vi själva. Vi hyr salar för praktisk-estetiska ämnen i ett gårdshus mot Drottninggatan, i anslutning till vår huvudbyggnad. Där hyr vi också matsal med matsservering, som sköts av en restauratör med egen verksamhet i fastigheten. Vi hyr också fyra klassrum, personalrum och hemkunskapslokaler i Newmaninstitutets fastighet på Trädgårdsgatan. Där har vi även tillgång till en aula som vi disponerar tillsammans med Newmaninstitutet. Sedan 2016 har vi våra idrottslektioner i universitetets lokaler Campus 1477.

Katarinaskolan har ett litet skolbibliotek, som vi har byggt upp genom åren utifrån donationer och egna anskaffningar, och som sköts av svensklärare. Det består av skönlitteratur, huvudsakligen ungdomsböcker som köps in i samråd med eleverna, och en del facklitteratur. Utöver detta har vi haft avtal med stadsbiblioteket om tillgång till deras biblioteksservice, men villkoren för det har ändrats under året vilket innebär att vi kommer att behöva göra vissa förändringar i vårt eget bibliotek.

Vår huvudbyggnad ligger granne med Slottsbiografen, en föreningsdriven biograf med anor från tidigt 1900-tal. Den hyr vi regelbundet för morgonsamlingar, skolavslutningar, föreställningar m.m.

Personal

Personalen har sökt sig till skolan av flera olika skäl. Några är kyrkligt engagerade i olika samfund, men även andra har tyckt att arbetsplatsen varit intressant – religionsfrågan är inte en anställningsgrund. Personalens engagemang för skolan är påfallande, och trots att infallsvinklarna varierar mycket finns en samstämmighet vad gäller synen på uppdraget. Under de första femton åren av sin historia var Katarinaskolan en ganska liten och tätt sammanhållen organisation, men i slutet av 00-talet utökades elevantalet med ungefär 120 elever och antalet lärare ökade i motsvarande grad. Det har inneburit att alla skolans lärare inte längre arbetar lika nära varandra som i början av skolans historia, men andan av

gemensamt ansvar och omtanke sinsemellan har bestått. Många lärare har valt att stanna på skolan under lång tid, vilket har gett en god kontinuitet. Den ökade rörligheten och konkurrensen på lärarnas arbetsmarknad har märkts i Katarinaskolan också, men i begränsad utsträckning. Kombinationen av kontinuitet och rörlighet har gett en god åldersmässig spridning bland lärarna.

Läsåret 2018-2019 bestod skolledningen av en rektor och en biträdande rektor, som även har undervisning i sina tjänster. Under höstterminen skedde ett byte på rektorsposten då tidigare rektor gick i pension och en ny rektor rekryterades. Undervisningen borträknad motsvarar skolledningen 1,70 % av heltid. Skolan har också en anställd intendent (50 %). 32 lärare var anställda på heltid eller deltid, inräknat en specialpedagog med en tjänst på 100 %. Sammanräknat motsvarar det 28,4 heltidstjänster, vilket ger en lärartäthet på 7,4 lärare per hundra elever. De tillsvidareanställda lärarna är behöriga och legitimerade. Fyra lärare var förstelärare vid läsårets början och ytterligare en utnämndes under läsåret. Övriga anställda är kurator (75 %), skolsköterska (70 %), vaktmästare (100 %), receptionist och skolvärdinna (87 %), kanslist (87 %), studie- och yrkesvägledare (60 %), elevassistent (87 %), IT-tekniker (50 % under höstterminen, utökat till 80 % under vårterminen) samt en timanställd hjälp i elevcafeterian (ca 16 timmar per vecka). Detta ger en vuxentäthet (lärare plus övrig personal) på 9,4 vuxna per hundra elever.

Utöver egen anställd personal har skolan haft tillgång till kommunens skolläkartjänster, samt anlitat psykolog för utredningar. För städning och lunchservering har skolan ingen egen anställd personal då dessa tjänster köps av andra företag. Skolan har också tagit emot lärarstudenter på verksamhetsförlagd utbildning, vfu.

2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan

Vi hänvisar till följande måldokument:

KL 04 – Katarinaskolans egen läroplan. Den fastställdes under våren 2004 och är en omarbetning av den första läroplan, som skrevs i samband med att skolan fick tillstånd att starta.

Lgr 11 – gällande läroplan för det allmänna skolväsendet.

3. Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan

Under läsåret har vi på Katarinaskolan arbetat vidare mot våra centrala mål – vår ambition är att skolans elever ska känna sig sedda och respekterade (se avsnitt 4.I), att de ska lyckas i sina

studier (se avsnitt 4.II) och utveckla sina möjligheter till delaktighet och ansvarstagande (se avsnitt 4.III). Vi vill att skolan ska vara en arbetsplats där både vuxna och ungdomar trivs och kan känna sig stolta över vad de uträttar.

Kvalitetsarbetet är framför allt förankrat hos skolans lärare och skolledning genom en fortlöpande reflektion och dialog i vardagsarbetet i anslutning till de situationer vi ställs inför. I vilken utsträckning lyckas vi i våra ambitioner? Vilka svårigheter möter vi, och hur kommer vi bäst tillrätta med dem? Vad är orsaken till de framgångar vi ser, och hur kan vi bli bättre där vi inte lyckas så bra som vi önskar?

Men en grundstruktur för kvalitetsarbetet finns också. I konferenser och arbetsgrupper diskuteras vår måluppfyllelse och hur vi ska arbeta för utveckling. Lärarna gör också en individuell skriftlig självutvärdering där de svarar på frågor om i vilken utsträckning de bedömer att utvecklingsmålen har uppnåtts, både i det egna arbetet och för skolan som helhet.

I slutet av läsåret har alla klasser diskuterat utvärderingsfrågor tillsammans med sina klassföreståndare. Eleverna i årskurs 8 har svarat på en kommunal utvärderingsenkät om skolsituationen i allmänhet. Därutöver gör vi egna trygghet- och trivselenkäter för att följa upp arbetet i klasserna. Skolledningen håller utvärderingssamtal med fokusgrupper från årskurs 9 vid läsårets slut.

Vi får löpande skriftliga utvärderingar efter de besök föräldrar gör i klasserna (alla föräldrar inbjuds att besöka skolan under en vanlig skoldag per läsår). De är reaktioner på dagens upplevelser med synpunkter på allt från lektioner till miljö och mat. Föräldrarepresentanter inbjuds två gånger per termin till skolrådsmöten, för att diskutera skolans angelägenheter med skolledning och lärarrepresentanter.

Redovisningen av måluppfyllelsen i genomgången nedan bygger på skolledningens bedömning utifrån observationer och samtal med personal, elever och föräldrar; vad som framkommit i samtalsgrupper, fokusgrupper, vid skolrådsmöten och i skriftliga rapporter och utvärderingar; samt på elevernas studieresultat som de avspeglas i betyg och resultat på nationella prov.

4. Prioriterade mål

4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt

Utgångspunkter:

”Alla ungdomar har behov av att veta och känna att de vuxna som de kommer i kontakt med ’ser’ dem och intresserar sig för dem som individer” (KL 04 s. 5). ”Skolan / vill/ skapa ett klimat av ömsesidig kärleksfull respekt, baserad på igenkännandet – de som vill kan tolka detta metaforiskt – av Guds avbild inom oss alla” (ibid.)

För Katarinaskolan är respekten för varje persons integritet och värde något mycket centralt. Därför strävar skolans vuxna efter att förhålla sig till eleverna på ett sådant sätt, att var och en känner sig mött och bekräftad. Vårt mål är att varje elev ska känna sig fri att utveckla och uttrycka sin egen personlighet. Vi vill också fostra eleverna att bemöta varandra med hänsyn och omtanke. Därför ska varje vuxen som uppfattar rasistiska eller sexistiska tillmälen och attityder hos ungdomarna, eller iakttar översittarbeteende av annat slag, genast ingripa. Vår målsättning är att skolans inställning till kränkande beteende ska vara väl känd av eleverna, och att mobbningsituationer ska upptäckas och leda till ingripande.

Vi vet att mycket av interaktionen mellan ungdomarna inte uppfattas fullständigt av oss vuxna. Därför har vi ett system med *kamratstödjare*, vilket innebär att eleverna i varje klass väljer ett par kamrater de har förtroende för till ett särskilt uppdrag att motverka mobbning och andra kränkande handlingar. Kamratstödjarna träffar regelbundet en grupp vuxna med särskilt ansvar för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – *Amici* – för att få utbildning och inspiration till att verka för ett gott klimat och uppmärksamma problematiska situationer. De stämmer också regelbundet av med sina klassföreståndare om hur klimatet i klassen utvecklas och hur enskilda elever har det. Kamratstödjarna spelar en viktig roll i skolans elevsociala arbete och medverkar i arbetet med likabehandlingsplanen. Deras insatser för att göra skolans vuxna mer uppmärksamma på situationer där ungdomar känt sig illa bemöta och där vuxeningripande krävs, är också betydelsefull. När sådana situationer upptäcks utreder de vuxna vad som hänt och samtalar med berörda elever, enligt Katarinaskolans plan mot diskriminerande behandling.

På Katarinaskolan arbetar vi med en samtals- och konfliktlösningsmetodik som kallas *Reparativ rättvisa*. Varje vecka börjar med en gemensam samling, som markerar att vi hör till samma gemenskap här på vår arbetsplats; och en *cirkelsittning* i klassen där var och en inbjuds att formulera sig om hur de har det, och blir lyssnad till av alla i rummet. Det är ett sätt att markera att varje persons upplevelse räknas, och det är en övning i att uttala sig inför en grupp och att lyssna till varandra med respekt. Liknande cirkelsittningar gör vi när något inträffar som behöver bearbetas eller kommenteras. Om allvarliga konflikter uppstår har vi en handlingsplan för att göra reparativa interventioner på olika nivåer, i syfte att ge upprättelse åt dem som blir utsatta och ge dem som beter sig illa mot sina kamrater möjlighet att se konsekvenserna av sina handlingar och ta ansvar för dem – något som är välgörande också för dem, eftersom det kan lätta den inre skam man upplever när man har gjort illa.

En viktig förutsättning för att fostran av skolans elever till hänsynsfulla individer skall lyckas är förstås att orden om respekt omsätts i handling. Då är det inte bara elevernas upplevelse av hur de vuxna bemöter dem på skolan som är viktig, utan också deras upplevelse av hur de vuxna sinsemellan bemöter varandra. Därför strävar vi efter en öppen attityd där vi värdesätter varandras olikheter, och vi försöker alltid stötta varandra om problem uppstår. Vi lägger mycket tid på samtal om vårt arbete, men också på annan samvaro. På skolan finns en personalvårdsgrupp, vald av kollegorna i en sluten omröstning, som fått personalens förtroende att reda ut händelser som skadat förtroendet eller respekten mellan individer inom

vuxengruppen, och som verkar för positivt bemötande och uppmärksammar om någon är i behov av särskild omtanke eller uppmärksamhet.

Insatser under läsåret 2018-2019 (4:I, bemötande)

Amici-gruppen – de lärare som handleder kamratstödjarna och som har särskilt ansvar för att driva likabehandlingsarbetet – har i samband med arbetet med skolans plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling gjort en enkät om trygghet och trivsel som alla elever har fått besvara. Svaren har analyserats tillsammans med kamratstödjarna och följts upp i klasserna.

I årskurs 6 genomfördes ett större dramaprojekt med rollspel om kamratskap under ledning av en dramapedagog (detta möjliggjordes genom medel från Statens kulturråds program Skapande skola).

Ett antal kartläggningar (när alla ungdomar i en klass eller grupp vid ungefär samma tillfälle har fått samtala enskilt med sin mentor eller annan vuxen och redogöra för hur de upplever situationen) och reparativa interventioner på olika nivåer har genomförts under året. Därtill har skolans lärare i samarbete med kurator engagerat sig för att hjälpa eleverna med problematiska kamratrelationer i vissa grupper, och genomfört olika samarbetsaktiviteter i klasser där man har bedömt att särskilda insatser har behövts för att stärka den sociala gemenskapen mellan eleverna.

Resultat och måluppfyllelse 2018-2019 (4:I, bemötande)

Personalens engagemang för bemötandefrågorna är stort. Det gäller både den undervisande personalen och övriga anställda. Lärarna upplever att kontakten mellan ungdomar och vuxna är intensiv och samtalstonen personlig, och att det finns en ömsesidig respekt både mellan de vuxna och mellan vuxna och ungdomar. *Det personliga bemötandet och den ömsesidiga respekten genomsyrar hela skolan. I mitt eget arbete upplever jag det personliga bemötandet som en viktig grundpelare*, skriver en lärare i utvärderingsenkäten (se avsnitt 3). *På det stora hela är vi bra på att bemöta våra elever med respekt och oftast får vi respekt tillbaka*, skriver en annan. Flera uttrycker att de lägger ner mycket engagemang på att skapa goda relationer till eleverna och strävar efter att verkligen lyssna till dem, men att tiden inte alltid räcker till som man skulle vilja: *Jag önskar att man hade mer tid att ägna enskilda elever som man ser skulle behöva mer personlig omsorg /att inte ha tillräcklig/ tid för detta stressar mig ibland och det bidrar till oro och dåligt samvete*, skriver en av lärarna. Det är också tydligt att lärarna uppfattar detta som ett gemensamt projekt, och önskemål om ett mer systematiskt utvecklingsarbete förekommer: *Det här är det som vi är bäst på på skolan, men det finns fortfarande en utvecklingspotential. Jag tycker att vi borde ha återkommande samtal om hur vi hanterar svåra situationer med elever och föräldrar så att vi påminns om att vi har en professionell roll i dessa relationer*, föreslår en lärare.

Att frågan är viktig innebär inte att lärarna tycker att de alltid lyckas i sina ambitioner. Måluppfyllelsen i det egna arbetet skattas till 86,4 % i genomsnitt, vilket är ett par procentenheter lägre än förra året. Flera påpekar också att vi inte får alla elever att omfatta de här värderingarna, och skattningen av skolans måluppfyllelse som helhet är liksom förra läsåret lägre än skattningen av den egna måluppfyllelsen. I år ligger den dock är något högre än året före, i genomsnitt 82,4 %.

Eleverna uppger i stor utsträckning att de trivs och känner sig trygga i skolan. I kommunens enkät för årskurs 8 uppger 91 % av våra elever att det märks att alla är lika mycket värda, vilket är klart högre än året före. Lika många har uppgett att de känner sig trygga i skolan, vilket är något lägre. Siffrorna kan jämföras med 81 resp. 90 % i kommunen som helhet. Men andelen som inte håller med om att elever kan göra elaka saker mot varandra utan att vuxna ingriper, har sjunkit med nio procentenheter till 54 %. Det är dock fortfarande högre än värdet för kommunen som helhet (50 %).

Siffrorna i kommunens enkät bygger på bedömningar eleverna gör under pågående verksamhet. Det är mycket intressant att höra vad som är det bestående intrycket eleverna har efter avslutad skolgång. Niornas fokusgrupper, som vi talade med dagarna före skolavslutningen, uttryckte sig mestadels positivt om stämningen mellan vuxna och ungdomar när de sammanfattade sina erfarenheter av hur skolan har levt upp till målet om personligt bemötande och ömsesidig respekt. Några utdrag från sammanfattningen:

- *Man kan vara sig själv och bli respekterad för den man är, i stort sett – men kanske inte helt och hållet för det förekommer en del obehagliga skämt.*
- *En klass: Det förekommer grupperingar i klassen som är taskiga mot varandra, och man vill inte gärna säga något i klassrummet.*
- *När vi började betedde sig alla lika och klädde sig lika, men alla har hittat sin stil och man kan vara sig själv.*
- *För det allra mesta blir man bemött med respekt av de vuxna, och det märks att de vuxna bryr sig om hur man har det. Lärare lyssnar.*
- *Det är allmänt bra stämning och man känner sig trygg.*
- *Det finns ingen egentlig mobbning för allt är bevakat och det finns vuxna överallt.*
- *Cirklarna är jättebra, det är en bra träning på att prata inför andra och lyssna på varann även om vi mest har pratat om vardagliga saker.*

Åtgärder för utveckling (4:I, bemötande)

Detta mål handlar mycket om attityder i vardagen och om lyhördhet för elevernas perspektiv. Vi avser att fortsätta dialogen med eleverna och de ständigt pågående samtalen inom kollegiet om synen på vad ett respektfullt bemötande innebär; samt fortsätta det befintliga arbetet med cirklar, reparativa dialoger och kamratstödjare.

Eftersom den atmosfär som råder bland de vuxna påverkar ungdomarna och präglar de vuxnas förutsättningar att arbeta för att förmedla goda värderingar till dem, ska vi också fortsätta att satsa på gemenskapsfrämjande aktiviteter i personalen.

Strävan efter ett gott och respektfullt bemötande mellan alla är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på ambitionen att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola.

4.II: Studieresultat: alla elever ska ha uppnått godkända betygsnivåer, främst i de ämnen som krävs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de går ut grundskolan

Utgångspunkter:

Katarinaskolan har en positiv uppfattning av den mänskliga naturen, av förnuftets och känslans möjlighet att söka och nå sanning. I vidaste bemärkelse – intellektuellt, känslomässigt och estetiskt o.s.v. – är det sökandet efter sanning som har gett upphov till hela den mänskliga kulturen. Därav skolans motto "Av sanning kommer glädje" (efter KL 04 s. 2). Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden (Lgr 11 kapitel 1, s.9). Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem (Lgr 11 kapitel 2.2, s.13).

Att eleverna i Katarinaskolan når goda studieresultat enligt sina förutsättningar ser vi både som elevernas skyldighet mot sig själva, och som ett krav de kan ställa på skolan. Vi ansluter oss till skolverkets kursplanemål, och vår ambition är att varje elev ska nå minst godkända resultat, motsvarande betyget E i alla skolans ämnen. Många av våra elever har förutsättningar att nå längre än så, och det är viktigt att de får goda möjligheter att utveckla sina kunskaper och färdigheter efter bästa förmåga, och att de får möta stimulerande utmaningar i sina studier. Men det är lika viktigt att elever med olika typer av studiesvårigheter faktiskt får lyckas.

Vi vet att en bra studiemiljö och goda studieresultat är viktiga både för eleverna själva och för de föräldrar som väljer Katarinaskolan för sina barn. Många av våra elever är ambitiösa och vill lyckas väl med sina studier. De flesta föräldrar är engagerade och villiga att stötta sina barn i deras skolarbete. Vid föräldramöten får föräldrarna information om principerna för bedömning och betygssättning, för att ungdomarna inte ska mötas av dubbla budskap mellan hem och skola när det gäller skolframgång, och för att föräldrarna ska kunna ge sina barn ett konstruktivt stöd. Varje elev inbjuds att utvärdera sina resultat och sätta upp egna mål i samråd med lärare och föräldrar, i samband med utvecklingssamtalet. Vår målsättning är att alla elever, oavsett utgångspunkter, ska få möjlighet att göra sitt bästa, och att de ska uppleva betygssättningen som rättvis.

Eleverna diagnostiseras i svenska, matematik och engelska när de börjar i årskurs 6. Utifrån resultaten får ämneslärarna snabbt en bild av vilka som behöver uppmärksammas särskilt i ämnena.

Under tre lektionspass kan eleverna själva välja vilka ämnen och uppgifter de behöver arbeta med för att bättre nå sina studiemål; så kallad *varia*. Då organiseras också verksamheter som innebär olika typer av fördjupning och stöd, för att tillgodose olika behov och intressen.

Elever som behöver extra tid och hjälp för att klara sina studier har möjlighet att få särskilt stöd i form av s.k. *resurstid*, i stället för att börja läsa ett fjärde språk som elevens val i årskurs

8. Då får de framför allt hjälp med svenska, matematik, engelska och språk 3, och övriga ämnen de behöver för sin gymnasiebehörighet.

Elever i år 6 och 7 som behöver extra stöd, samt elever i årskurserna 8 och 9 som behöver mer stöd än vad de kan få under resurstiden, kan få det på variatid.

Den som behöver hjälp med läxorna, utöver vad man kan få på varia två eftermiddagar i veckan, kan gå på frivillig läxläsning en gång i veckan.

Arbetet med stöd och studiehjälp sköts av lärare och elevassistent under ledning av specialpedagog. Vi gör anpassningar eller upprättar särskilda åtgärdsprogram i nära samverkan med hemmen för elever som behöver det. Ibland har vi anledning att revidera enskilda elevers studieplan och lyfta bort det språkval de har gjort till årskurs 6 och ersätta också den tiden med stödundervisning i övriga ämnen. Det händer att vi i praktiken även måste släppa ambitionen att en elev ska klara kraven för betyg i alla övriga ämnen för att koncentrera ansträngningarna på de ämnen den enskilda eleven behöver mest för sin fortsatta utbildning.

Ett gott samarbete med föräldrarna är mycket viktigt för att de stödinsatser vi gör ska bli framgångsrika. Vi håller därför särskilda utvecklingssamtal, där specialpedagog eller annan elevvårdspersonal ofta deltar, när en elevs kunskapsutveckling behöver extra uppföljning. Specialpedagogen har ofta direktkontakt med föräldrarna till de elever som behöver särskilt stöd.

För elever med läs- och skrivsvårigheter erbjuder vi anpassade datorprogram och anpassade provsituationer.

Insatser under läsåret 2018-2019 (4:II, studieresultat)

Under läsåret 2018-2019 hade vi 12 elever i årskurs 9 och 8 elever i årskurs 8 som fick extra stöd i form av resurstid i stället för att läsa språk 4. 3 elever i årskurs 9 och 5 elever i årskurs 8 fick stödundervisning i stället för att läsa språk 3. Siffrorna är från slutet av läsåret, i några fall gjordes ändringar i elevernas studieplaner under pågående läsår. Därutöver fick ett antal elever i alla årskurser andra riktade stödinsatser: genom elevassistent, genom tekniska hjälpmedel (exempelvis särskilda datorprogram för läs- och skrivstöd och inlästa läromedel för elever med lässvårigheter), genom att regelmässigt göra muntliga prov i stället för skriftliga, eller andra anpassningar i undervisningssituationen. Sedan ett par år tillbaka har vi avtal med Inläsningstjänst för att ge alla elever möjlighet att ta del av inlästa läromedel i den utsträckning de själva vill. Av stor betydelse är också att vi detta läsår har utökat specialpedagogens tjänst från 50 till 100 %.

Eleverna i årskurs sex och sju läser inte språk 4, och har därmed inte ett naturligt schemautrymme för extra stöd i form av resurstid. De som behöver extra hjälp har framför allt tillgång det på varia och på läxhjälp efter skolan. Som förstärkning i matematik i årskurs 6 har vi haft ett pass i veckan med två lärare per klass. Vi har haft små stödgrupper för särskilt kallade elever på varia, bl.a. i engelska, matematik och läsning.

29 elever läste annat modersmål än svenska vid läsårets slut.

Vi har också ett ansvar för att ge de elever som har goda förutsättningar att nå långt i sina studier möjlighet att utvecklas på sin nivå, framför allt naturligtvis i den löpande ämnesundervisningen, men i vissa fall görs särskilda planeringar för dem som har kommit långt. För elever i årskurs 9 har vi bjudit in flera externa föredragshållare som har bidragit till ämnesfördjupning.

Under året har vi genomfört nationella prov i årskurs 6 i tre ämnen (matematik, svenska, och engelska), vilket har gett en god bild av elevernas kunskaper i de ämnena när de endast gått en kort tid hos oss. Årskurs 9 har gjort nationella prov i svenska, matematik, engelska, biologi, samhällskunskap och moderna språk (språk 3). De muntliga delproven i svenska, engelska och matematik genomförs redan under höstterminen, vilket är till nytta för oss när vi planerar vilka insatser vi kan behöva sätta in för de nya eleverna i årskurs 6.

Den viktigaste faktorn för elevernas lärande är lärarnas undervisning. För att lärarna tillsammans ska kunna bedriva ett kontinuerligt arbete för att utveckla undervisningen sätter vi av en del av lärarnas konferenstid till kollegialt lärande, dvs vi avsätter tid för att lärarna tillsammans i sina ämnesgrupper genom gemensam probleminventering, studier, tillämpning och reflektion ska kunna ägna sig åt detta. Förra läsåret identifierade vi ett behov att utveckla lärarnas kompetens att anpassa undervisningen för elever med olika former av studiesvårigheter. En av studiedagarna i januari organiserade vi därför ett seminarium om hur man som lärare kan arbeta med digital teknik för att bättre anpassa undervisningen för elever som annars kan ha svårt att följa med, under ledning av Daniel Lafvas, utvecklingsledare för skoldatateket i Knivsta.

Resultat och måluppfyllelse 2018-2019 (4:II, studieresultat)

Allmänt

I lärarnas utvärderingsenkät framgår att lärarna upplever att vi har höga ambitioner för elevernas kunskapsutveckling och satsar mycket på stödinsatser till dem som behöver extra hjälp. Lärarna uttrycker också ett starkt engagemang för att hjälpa elever med svårigheter i sitt eget arbete. *Jag tycker att våra elevers resultat är fantastiska och jag tycker att vi också är bra på att erbjuda stöd för de som behöver det*, skriver en lärare. Samtidigt avspeglas en frustration över att man inte riktigt hinner med som man vill: *Problemet är att tiden inte alltid räcker till för att ägna sig åt varje elev fullt ut*, och att man inte alltid når ända fram trots ansträngningar: *Jag har två elever som /---/ behöver mycket stöd, och som inte har nått E trots stort arbete av mig och resurslärare*. Svårigheter med att snabbt få rätt insatser på plats och att använda stödresurserna effektivt lyfts också fram, liksom behovet av bättre samordning av insatserna när många lärare är involverade. Det här läsåret skattar lärarna måluppfyllelsen för skolan som helhet ungefär lika högt som för det egna arbetet, med en genomsnittlig nivå på drygt 82 %. Det är lite högre än förra året då vi hade relativt många elever som inte nådde studiemålen i alla ämnen (då låg skattningen av måluppfyllelsen för det gemensamma arbetet på drygt 75 %).

I kommunens enkät för årskurs 8 har de flesta av våra elever uppgett att de får hjälp när de behöver (86 %), och att lärarna förväntar sig att de ska nå studiemålen (16 av eleverna hade inte avgett något omdöme om det, räknar bort dem höll 96 % med). Fokusgrupperna i årskurs 9 tyckte att de hade lärt sig väldigt mycket i Katarinaskolan, och att de känner sig väl förberedda för gymnasiet. De upplever att de både har fått goda ämneskunskaper och lärt sig att ta ansvar för sina studier. *Ja, man har lärt sig jättemycket! Det märks tydligt att lärarna har höga förväntningar på oss, ibland för höga. Man får mycket uppmuntran. "Alla" säger att gymnasiet är lätt när man har gått på Katarinaskolan.* Men de tycker också att det har varit mycket att göra, och är inte överens om det har varit värt det: *Man har absolut haft goda möjligheter att nå långt, i alla ämnen, men när många i klassen lägger ribban högt kan det bli svårt att hänga med för de andra. Man skulle behöva mycket mer tid för de stora arbetena, det har varit för stressigt.*

Vi bedömer att variaorganisationen i ganska stor utsträckning fungerar som tänkt: den ger elever möjlighet att ta igen sådant man missar, koncentrera sig extra på större projekt eller på det man är extra intresserad av, och få hjälp med det som är svårt. Dessutom har vi kunnat använda varia för olika ämnesövergripande aktiviteter utan att störa den lärarledda undervisningen, och organisera stödgrupper för dem som behöver extra insatser.

Både från niorna fokusgrupper, utvärderingar i klasserna och omdömen från föräldrar får vi positiv respons om varia, trots viss ineffektivitet i upplägget (som beror på att vi försöker fylla många helt olika behov samtidigt för alla drygt 380 elever, i befintliga lokaler med tillgänglig personal, vilket medför ständiga kompromisser).

I ett par år har vi vikt ett av veckans tre variapass till läsläsning klassvis under ledning av klassföreståndare, i stället för att eleverna själva väljer till vilken ämnessal de ska gå. En del elever har uppskattat det mycket medan andra har tyckt att det är mindre effektivt, eftersom man då inte kan få handledning av ämneslärare i de ämnen man själv väljer. Vi har också haft elever som har tyckt att veckans sista variapass har legat för sent på dagen, då de har varit för trötta för att utnyttja tiden på bästa sätt. Det här läsåret har vi därför flyttat därför flyttat det passet till måndag förmiddag direkt efter klassråd och samling, och använt det till läsläsning med klassen. Eleverna har då under klassföreståndares ledning kunnat förbereda sig för veckas arbete, fördjupa sig i något som intresserar dem särskilt eller avsluta uppgifter de inte har hunnit göra färdigt. Det har varit en lösning som har passat de flesta bra.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 6

Höstterminen 2018 tog vi in 96 elever i årskurs 6, från ett trettiotal olika skolor. Det finns specificerade kunskapskrav för betygssättningen i slutet av årskurs 6, som beskriver vad eleverna ska ha lärt sig i årskurserna 4-6. När vi sätter betyg på vårterminen i årskurs 6 gör vi det utifrån de kunskaper och förmågor eleverna har visat under året i Katarinaskolan, men i stor utsträckning avspeglar betygen också vad eleverna har lärt sig under sina fem första skolår. De resultaten de har uppnått i slutet av årskurs 6 ser vi som avstamp för det fortsatta arbetet under årskurserna 7-9, med inriktning på kunskapskraven för grundskolans slutbetyg.

I årskurs 6 får eleverna sammanfattningsbetyg i humanstudier (SO-ämnen) och naturvetenskaper (NO-ämnen). Det här läsåret får de även betyg i sitt nybörjarspråk redan från början, vilket tidigare inte var fallet. Det innebär att de får betyg i elva ämnen. Sju av

eleverna hade därutöver betyg från modersmålsundervisning i annat språk än svenska (i sex olika språk).

Flera av eleverna i årskursen hade svårt att klara måluppfyllelsen i alla sina betygsämnen. Tio av eleverna hade betyget F (underkänt) i minst ett ämne vid vårterminens slut: fyra av dem hade F i ett ämne och två hade F i två ämnen, men fyra stycken hade F i 4 ämnen eller fler. Tre av dem hade inte klarat godkänd nivå i vare sig svenska, matematik eller engelska, och ytterligare fyra elever hade underkänt betyg i matematik.

Eleverna i årskurs 6 gör nationella prov i svenska, engelska, matematik. På proven fick Katarinaskolans elever utan jämförelse högst resultat i engelska (ungefär motsvarande betyget B i genomsnitt). I svenska och matematik låg genomsnittresultaten strax under nivå C, i år med matematikresultaten något högre än resultaten i svenska (se tabell).

ÅRSKURS 6, 2019: NP-RESULTAT OCH VÅRTERMINSBETYG

Ämne	Antal ej godkända NP	Provresultat som meritvärde*, i genomsnitt	Skillnad mot föregående läsår	Betyg som meritvärde*, i genomsnitt	Differens betyg - provresultat	Antal med högre betyg än provresultat**	Antal med lägre betyg än provresultat**
En	1	17,4 (93 elever)	-0,3	16,9	-0,5	5 (3+2)	16 (11+5)
Ma	6	14,5 (93 elever)	+0,5	14,1	-0,4	3 (2+1)	16 (11+5)
Sv	6	14,0 (90 elever)	-0,8	14,0	+/-0	12 (8+4)	17 (11+6)

* Högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas betygen i fallande skala till lägst godkända betyget E som har meritvärde 10.

**könsfördelning inom parentes (pojkar+flickor)

Av eleverna med fullständiga provresultat, dvs. resultat från samtliga delprov, hade 1 elev underkänt resultat i engelska, 6 elever i matematik och 6 elever i svenska. Sammanlagt fick tio elever underkända provresultat i minst ett av de tre ämnesproven. Samtliga med provbetyg F i matematik och eleven med provbetyg F i engelska hade F i dessa ämnen även i vårterminsbetyget, men två av eleverna med F på provet i svenska kunde inhämta och redovisa tillräcklig förmåga i andra sammanhang och fick därför E i vårterminsbetyg. Ytterligare två elever hade F i engelska och ytterligare en hade F i matematik i sitt vårterminsbetyg (de hade svagt godkända provresultat i två fall och ofullständigt provresultat i ett fall).

Flertalet elever har fått samma vårterminsbetyg som de har provresultat, men i en hel del fall har eleverna ett annat betyg. Intervallerna mellan betygsstegen är ganska små, och oftast rör det sig om en elev med svagt provresultat inom betygsnivån som får ett lägre vårterminsbetyg, eller en elev med starkt resultat som får ett högre betyg. I ett fåtal fall är differensen mellan provresultat och vårterminsbetyg två steg. I alla ämnena har fler elever fått lägre betyg än provresultat än motsatsen, vilket är särskilt tydligt i matematik och engelska.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 7 och 8

I årskurs 7 får eleverna separata betyg i de tre NO- och fyra SO-ämnena, men de läser inte hemkunskap. Detta ger sammanlagt 16 betygsämnen. Till det kommer betyg i annat modersmål än svenska i förekommande fall. 2019 hade 12 av eleverna i årskurs 7 betyg i annat modersmål, sammanlagt i sju olika språk. En elev i årskursen hade stödundervisning i stället för språk 3. Tre av eleverna hade betyget F (ej godkänt) i ett av sina skolämnen, i ett fall i engelska som är ett obligatoriskt ämne för gymnasiebehörighet. En av dem hade även streck i fyra ämnen, vilket innebär att elevens kunskaper inte kunde bedömas på grund av frånvaro.

I årskurs 8 börjar eleverna läsa språk 4 (språk som elevens val) och får betyg också i det, vilket ger 17 betygsämnen. 7 av eleverna i årskursen läser därutöver annat modersmål än svenska. Åtta elever hade extra stöd i form av resurstid i stället för språk 4, och två av dem hade särskilt stöd i stället för språk 3.

Nio av eleverna i årskurs 8 saknar godkända betyg i ett eller flera av de ämnen som ingick i deras studieplan. Fyra av dem har godkända betyg i alla ämnen utom ett, och två i alla ämnen utom två. Men tre av eleverna har F eller streck i sex ämnen eller fler, i två fall bland annat svenska och matematik som är obligatoriska ämnen för gymnasiebehörighet.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 9

Slutbetyg

Våren 2019 fick 97 elever slutbetyg från Katarinaskolan. 95 av dem (97,9 %) var behöriga till gymnasiet. 90 stycken (92,8 %) hade godkänt betyg i samtliga ämnen som ingick i deras studieplan, övriga 7 hade F eller streck i något eller några ämnen. (Betyget F är ej godkänt, och streck innebär att eleven har haft så stor frånvaro från undervisningen att kunskaperna inte kan bedömas.)

Av eleverna som hade F eller streck i sitt betyg hade sex stycken klarat alla ämnen utom ett (en av dem hade anpassad studieplan och läste ett begränsat antal ämnen). En elev hade godkända betyg i alla ämnen utom tre, däribland matematik.

För gymnasiebehörighet krävs godkänt betyg i 12 ämnen för högskoleförberedande program och 8 ämnen för yrkesförberedande program, däribland svenska, matematik och engelska. En av de två elever som inte var behöriga till gymnasiet vid betygsättningstillfället hade läst för få ämnen. En av dem hade betyget F i matematik, men i övrigt tillräckligt många godkända betyg. Eleven blev behörig efter att ha läst in matematik i sommarskolan.

92 elever (94,8 %) fick godkänt betyg i minst ett modernt språk utöver engelska och eventuellt modersmål, och 81 elever (83,5 %) klarade studierna i två moderna språk med godkänt betyg.

I slutbetyget ingår alla ämnen eleven läser i grundskolan. Elever som läser både språk 3 och språk 4 får betyg i 18 ämnen, och om de därutöver läser annat modersmål än svenska får de 19 ämnesbetyg. Utifrån ämnesbetygen räknar man fram ett meritvärde som används vid ansökan till gymnasiet. Man utgår från de 16 bästa betygen, vilket motsvarar de obligatoriska ämnena i grundskolan. Därefter får elever som har slutbetyg i språkvalet från årskurs 6 (det vi

kallar för språk 3) lägga till det, vilket ger ett meritvärde beräknat på 17 ämnen. Det högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas värdet ner i fallande skala till det lägst godkända betyget E som har meritvärde 10. Ämnesbetygens siffror summeras sedan, så att det högsta möjliga meritvärdet blir 340 för betyget A i 17 ämnen, däribland språkval.

Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som gick ut nian i Katarinaskolan våren 2019 var 272,4 vilket motsvarar mer än betyget C i genomsnittligt ämnesbetyg. 31 elever hade meritvärde på 300 eller mera (vilket motsvarar t.ex. betyget B i 16 ämnen och A i ett ämne). En av eleverna hade det maximala meritvärdet 340, en hade 337,5 och ytterligare tre 330 eller mer.

SLUTBETYG VÅRTERMINEN 2019, JÄMFÖRT MED TIDIGARE ÅR

	Antal med slutbetyg	Godk. känt i alla ämnen, andel	Andel behöriga till gymn.	Meritvärde i genomsnitt	Andel meritvärden på minst 300	Godk. känt i s3+s4, andel	Resurs-tid (läser ej s4), andel	Läser ej s3, antal	Saknar godkänt betyg i 1 ämne, antal	Saknar godkänt betyg i fler ämnen, antal
Vt -19	97	92,8%	97,9%	272,4	31,9%	83,5%	12,4%	3	6	1
Vt -18	96	74,0%	91,7%	249,8	21,9%	69,8%	23%	13 (2*)	9	16
Vt -17	98	86,7%	97,9%	257,9	11,2%	75,5%	14,3%	7 (2*)	11	2
Vt -16	96	85,4%	96,8%	262,3	24,0%	74,0%	18,7%	11 (2*)	7	7
Vt -15	97	91,7%	97,9%	264,4	23,7%	75,3%	14,4%	10	6	2

* antal som ändå läst s4 med godkänt betyg

Jämfört med tidigare år ligger det genomsnittliga meritvärdet 2018-2019 högt. Det handlar både om att vi hade få elever som saknade betyg i flera ämnen och fler än vanligt med höga betyg. Året dessförinnan var genomsnittresultatet ovanligt lågt, framför allt för att vi då hade flera elever än vanligt med F eller streck i flera ämnen och/eller som inte hade klarat att läsa sitt språk 3. Men även jämfört med tidigare läsår är årets resultat, mätt i betygsnivåer, höga (se tabell).

Resultat på nationella prov i årskurs 9

Vårterminen 2019 skrev årskurs 9 nationella prov i sex ämnen: svenska, engelska, matematik, ett naturvetenskapligt ämne (biologi), ett av humanstudieämnena (sammhällskunskap) och i modernt språk (språk 3). De fem första ämnesproven är obligatoriska, och de olika delproven räknas samman till ett provbetyg. Proven i moderna språk gör vi på Katarinaskolan för att säkra nivån på språkstudierna inför betygssättningen, fast de är frivilliga för skolorna. Tyvärr kan vi inte jämföra resultaten på språkproven med övriga ämnen, eftersom det i språk inte finns någon anvisning för sammanräkning av de olika delproven till ett samlat provbetyg. Därför redovisas inte heller provresultaten i moderna språk här, men elevernas slutbetyg i språket stämmer oftast väl överens med tendensen i provet. Elever som var frånvarande vid något av provtillfällena och därför inte har fullständiga provresultat är inte medräknade i sammanställningen. Meritvärdena för jämförelse är framräknade efter samma princip som meritvärdena för gymnasieintagningen (se ovan).

För det mesta klarar våra elever ämnesproven i engelska bäst. I år var det genomsnittliga resultatet också mycket bra, till och med lite högre än förra läsåret och klart över det näst högsta betyget B. Men provresultaten i humanstudieämnet samhällskunskap var i år ännu högre, mer än ett helt betygssteg högre än geografiprovet året före. Att eleverna hade lätt för att klara provet kan delvis bero på att innehållet anslöt väl till det temaprojekt om demokratifrågor de hade arbetat med under läsåret.

I naturvetenskapsämnena (NO, i år biologi) har vi under några år haft en förbättring av tidigare svaga resultat. Den trenden fortsätter med genomsnittliga resultat en bit över betyget C, vilket är ungefär samma nivå som resultaten i svenska. Det svagaste provresultatet hade våra elever i matematik, med ett genomsnitt mellan betygen D och C. Eftersom vi gjorde ett ersättningsprov förra året kan vi inte jämföra med det, men resultaten från året före, 2017, ligger på ungefär samma nivå som i år.

NP-RESULTAT FÖR ÅRSKURS 9 2019

Ämne	Antal ej godkända	Provresultat som meritvärde, i genomsnitt	Skillnad mot föreg. läsåret	Slutbetyg, genomsnittligt meritvärde	Differens slutbetyg – provresult.	Antal med högre slutbetyg än provbetyg*	Antal med lägre slutbetyg än provbetyg*
En	0	18,2 (92 elever)	+0,9	18,1	-0,1	10 (3+7)	10 (5+5)
Ma	4	13,9 (92 elever)	**	14,8	+0,9	27 (8+19)	0
Sv	2	15,6 (94 elever)	+0,3	16,8	+1,2	42 (20+22)	5 (2+3)
NO (bi)	0	15,8 (93 elever)	+0,4 (2018 fy)	15,7	-0,1	20 (8+12)	12 (6+6)
SO (sh)	0	18,6 (93 elever)	+2,9 (2018 ge)	16,8	-1,8	1 (0+1)	42 (24+18)

* könsfördelning inom parentes (pojkar+flickor)

** 2018 gjordes ersättningsprov, ej officiellt resultat

Slutbetyg jämfört med resultat på nationella prov

Det är värt att betona att slutbetygen ska sättas utifrån en totalbedömning av elevens måluppfyllelse i ämnet i förhållande till alla kunskapskrav. De nationella proven är avsedda att vara ett hjälpmedel för detta men är inga examensprov, även om lärarna särskilt ska beakta provresultaten vid betygssättningen. De kan av praktiska skäl inte omfatta ämnets hela bredd, och normalt har eleverna långt fler tillfällen att visa sina kunskaper och färdigheter.

De flesta av Katarinaskolans niondeklassare har fått samma betyg på de nationella proven som slutbetyg i det aktuella ämnet, men i en hel del fall skiljer det sig åt. Det är ganska korta steg mellan de olika betygsnivåerna och ibland har elever med starka provresultat inom ett betygssteg fått närmast högre slutbetyg, och elever med svaga resultat fått närmast lägre slutbetyg. I ett fåtal fall är differensen två steg. Ibland kan provet också uppenbara luckor i elevens kunskaper eller förmågor i ämnet, av sådan art att de kan rättas till innan läsåret är slut. Så har t.ex. alla de elever som fick underkända resultat på proven i matematik och svenska kunnat erhålla godkända slutbetyg i respektive ämne (eleven med F i matematik i sitt slutbetyg hade ofullständigt provresultat)..

En annan faktor för differens mellan provbetyg och slutbetyg är att kraven för hur

provbetygen sätts skiljer sig också något från reglerna för betygsättning, särskilt när det gäller hur de olika delprovets resultat sammanvägs till ett provbetyg. Det gör att det sammanvägda provresultatet inte alltid motsvarar bredden i elevens förmåga. För en del elever är också själva provtillfället stressande och de kan då ha svårt att visa vad de verkligen kan. Till detta kommer vissa ämnesspecifika faktorer. I engelska kan det t.ex. handla om att eleven inte tidigare har haft tillfälle att presentera texter av alla olika tänkbara typer på samma nivå som är aktuell på provet, där de bara får skriva en längre text. NO- och SO-ämnesproven är ganska stoffberoende, vilket gör att eleverna slumpmässigt kan gynnas eller missgynnas av i vilken ordning de har arbetat med ämnens centrala innehåll. Att proven infaller mellan en och en och en halv månad före terminsslutet kan också leda till att eleverna producerar viktiga resultat på relevanta ämnesområden först efter det att det nationella provet har genomförts.

Trots detta är skillnaden mellan de genomsnittliga provbetygen och slutbetygen ganska små i de flesta ämnena, även om samhällskunskapen avviker i år då lärarna bedömde att resultaten inte riktigt motsvarade helheten av elevernas ämneskunskaper. I engelska, biologi och samhällskunskap är slutbetygen något lägre än provresultaten, i svenska och matematik något högre. Sammantaget anser vi att förhållandet mellan provresultat och slutbetyg på Katarinaskolan är tillfredsställande.

Sammanfattning och slutsatser av måluppfyllelsen gällande studieresultat

Många av Katarinaskolans elever har goda förutsättningar att lyckas med sina studier. Våra elever går vidare till fortsatta studier, väl förberedda. De flesta har haft goda möjligheter att nå långt i sin kunskapsutveckling och det genomsnittliga studieresultatet för avgångseleverna är i år mycket högt, med ett meritvärde som ligger en bit över betyget C i genomsnitt (räknat på 17 skolämnena). Vi märker dock att en del elever pressar sig hårt i sina ambitioner att få höga betyg, och vi ser också att den stressrelaterade ohälsan tenderar att öka.

Det här läsåret har vi haft relativt få elever i avgångsklasserna som har haft mer omfattande svårigheter att nå studiemålen. Endast två elever var inte behöriga att fortsätta på gymnasiet efter sommarlovet, och en av dem, som saknade godkänt matematikbetyg, blev behörig efter sommarskola. Men i de lägre årskurserna finns en del elever som behöver mycket hjälp för att kunna följa med, och som i vissa fall inte har nått målen för årskursen trots stödåtgärder.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 9 ligger i de flesta fallen nära slutbetygsnivån i de aktuella ämnena. Detta ser vi som en kvalitetssäkring av vårt arbete med betygsättning. Genom vad vi hör från före detta elever som gått vidare till gymnasiet, och från samtal med personal på gymnasieskolor som tar emot våra elever, vet vi att de som har gått i Katarinaskolan har med sig kunskaper och färdigheter som väl motsvarar deras betyg. De har inte bara vana vid att planera sina studier, vid att söka och bearbeta information och vid att redovisa sina kunskaper på olika sätt (som t.ex. genom uppsatsskrivande och muntlig framställning), utan de har också goda baskunskaper i ämnena.

De nationella proven med bedömningsanvisningar och kommentarmaterial är till god hjälp för lärarna när det gäller bedömningens inriktning och tolkningen av kunskapskraven. Värdet av detta begränsas i någon mån av att anvisningarna för sammanräkning av betygsresultat på proven inte helt och hållet överensstämmer med anvisningarna för betygsättning. Under

senare år har man haft problem med att provinnehåll har läckt ut i förväg, vilket också minskar provens tillförlitlighet. Arbetet med proven är mycket tidskrävande. Själva genomförandet av proven, med 2-3 omfattande delprov i varje ämne, påverkar ändå lärarnas och elevernas arbete i betydande grad. Därtill behöver mycket tid avsättas för lärarnas arbete med bedömning av det omfattande material eleverna producerar. Detta gör att vi numera har numera mindre tid och kraft till att arbeta med större tematiska och kreativa projekt, än vad som var fallet under skolans tidigare historia.

Åtgärder för utveckling (4:II, kunskapsutveckling)

Vi behöver fortsätta vår strävan att hjälpa alla elever att klara kraven för minst godkända betyg. Därför ska vi arbeta vidare med de medel vi redan har: tidiga kunskapsdiagnoser för att identifiera vilka elever som behöver stöd, riktade insatser på individnivå för dem med störst behov, läxläsningshjälp och stödgrupper på variatid för dem som behöver extra tid och uppmuntran, och resurs- och stödgrupper i stället för språkstudier för de elever i årskurserna 8 och 9 som behöver ännu mer lärarstöd för att klara målen i de ämnen de behöver ha godkända betyg i för sin fortsatta utbildning på gymnasiet.

Eftersom vi ser allt fler elever som har behov av olika anpassningar behöver vi öka vår generella kompetens att underlätta lärandet för dem. Vi hoppas därför dels kunna göra vissa fortbildningsinsatser på detta område för alla lärare, och dels skapa förutsättningar för att någon eller några ska kunna fortbilda sig inom specialpedagogik. Sedan tidigare är det ett angeläget utvecklingsmål att effektivisera samordningen mellan våra stödinsatser, eftersom vi har många olika lärare som arbetar med de elever som behöver mest stöd. Vi har gjort vissa framsteg på detta område men har fortfarande för stora effektivitetsförluster, och vi vill därför försöka skapa större kontinuitet för dessa elever genom att begränsa antalet lärare som arbetar med dem.

På Katarinaskolan är vi angelägna om att alla elever ska få möjlighet att utvecklas i enlighet med sina förutsättningar och nå så långt som möjligt i sina studier. Därför är det viktigt att vi fortsätter att möta alla med höga förväntningar. Ambitionen att hjälpa elever med studiesvårigheter av olika slag att klara kraven för godkända betyg får inte betyda att vi stannar där, eller att vi glömmer bort att satsa också på dem som har förutsättningar att nå höga studieresultat. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att fortsätta att erbjuda stimulerande utmaningar för dem som har lätt för sig och har förutsättningar att få höga betyg. Samtidigt behöver vi hjälpa dem som ställer alltför höga krav på sig själva med stressreducerande strategier, och göra vad vi kan för att få ut vårt budskap: gör man så gott man kan är man duktig, oavsett vilken betygsnivå det leder till!

Vi vill också fortsätta satsningen på kollegialt lärande för att ge möjlighet för lärarna att tillsammans utveckla undervisningen.

4.III: Elevernas inflytande och ansvar

Utgångspunkter

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över undervisningen (Lgr11 kapitel 2.3, s.15)

Ambitionen som uttrycks i skolans styrdokument om elevinflytande ligger väl i linje med Katarinaskolans människosyn, och skolan ansluter också till de formuleringarna i sin egen läroplan (KL 04 s.3). Vår ambition är att varje elev ska känna sig som en delaktig och ansvarig person i den arbetsgemenskap skolan utgör. För att främja detta använder vi oss regelbundet av så kallade cirkelsittningar (enligt samtalsmetodiken Reparativa dialoger, se ovan, avsnitt 4.1), då var och en får uttala sig om aktuella frågor och bli lyssnade till av lärare och kamrater.

Vi tror att det är lättare för elever som känner sig delaktiga att ta ansvar för sin skolsituation. Det gäller både ansvaret för det egna skolarbetet, och ansvaret att tillsammans med andra hjälpa till så att viktiga verksamheter i skolmiljön fungerar så bra som möjligt, och för att främja en god arbetsmiljö för alla. Under *varia* (schemalagda tillfällen när eleverna i stor utsträckning får välja vad de ska ägna sig åt) får eleverna möjlighet att träna sig på att ta ansvar för sina studier. På den mer praktiska nivån hjälper elever enligt rullande schema till i matsalen och i elevcafeterian, och de hjälper vaktmästaren med klottersanering och smärre reparationer. Genom kamratstödjarverksamheten får de öva sig på att ta ansvar för den sociala miljön.

Ett annat sätt att öva ansvarstagande är att delta i kör, ensemble och arbetsgrupper inför olika evenemang, och därigenom bidra till högtid och underhållning för hela skolan. Elever i årskurs 9 ansvarar för att hålla föredrag vid morgonsamlingar, då de talar inför en fullsatt samlingsal.

Under årskurs nio arbetar vi med demokratifrågor som tema i humanstudierna (SO-ämnen), vilket stimulerar elevernas reflektion om delaktighet, inflytande och ansvar i ett vidare perspektiv.

Elevarbetsgrupper är med och organiserar skolans återkommande traditioner, som karnevalsfest och avslutningsfest, och andra evenemang.

För att tillgodose elevernas inflytande finns klassråd, matråd och elevråd. Elevrepresentanter medverkar vid skyddsround. Skolans ordningsregler diskuteras i klasserna. Elevrepresentanter inbjuds årligen till utvärderingskonferenser.

Vi har ambitionen att eleverna i sina undervisningsgrupper ska vara med och diskutera ämnesinnehåll, arbetsmetoder och examinationsformer, samt utvärdera både sitt eget arbete och undervisningen. Detta görs på olika sätt, t.ex. genom cirkelsittningar, enkäter och klassrumssamtal. I den självvärdering eleverna gör i varje ämne inför utvecklingssamtalen har

eleverna också möjlighet att kommentera hur de uppfattar undervisningen i ämnet, även om det inte är huvudsyftet.

Insatser under läsåret 2018-2019 (4:III, inflytande och ansvar)

Ett inslag i Katariaskolan som är särskilt ägnat att träna eleverna på att ta ansvar för sina studier och för skolans liv, är variasytemet. *Varia* är lektionstillfällen då eleverna i stor utsträckning själva väljer vad de vill arbeta med. Det kan vara sådant som syftar till att eleverna bättre ska kunna nå sina studiemål och träna sig på att ta eget ansvar för det; som t.ex. fördjupning i olika ämnen, studiebesök, löpande arbetsuppgifter de kommit efter med eller extra hjälp med sådant de tycker är svårt i ämnesstudierna. Men *varia* används också till aktiviteter med syfte att träna eleverna på att ta ansvar också för de allmänna läroplansmålen och för skolmiljön, och för att de ska få tillfälle att utöva inflytande över skolans liv. Exempel på sådana variaaktiviteter:

- Elevrådsaktiva, kamratstödjare och matrådsrepresnetanter har möten
- Kör och instrumentalister övar för framträdanden
- Arbetsgrupper förbereder olika evenemang
- Elever i årskurserna åtta och nio hjälper vaktmästaren med enklare reparationer, klottersanering och liknande.

Vi har sedan flera år tillbaka haft *varia* två lektionspass i veckan för eleverna i årskurs 6, och tre pass i veckan för årskurserna 7-9. Tidigare har det legat ett variapass sist på tisdagar och ett dubbelpass sist på torsdagar. Dubbelpasset har varit bra när man vill genomföra mer tidskrävande aktiviteter, men vi har fått en del elevönskemål om att dela upp det eftersom eleverna har varit trötta sent på dagen och inte alltid orkat göra konstruktiva val till det sista passet. Det här året har vi därför flyttat ett av torsdagens variapass till direkt efter samlingen på måndagsmorgnarna, med möjlighet att läsa ihop de andra två passen till ett dubbelpass om man behöver den längre tiden. Denna förändring har de flesta eleverna uppskattat.

Eleverna i årskurserna 7-9 har sedan tidigare själva fått leda sina egna utvecklingssamtal, vilket vi har sett ökar deras ansvarstagande både för själva samtalet och för sin egen kunskapsutveckling. Det här läsåret har vi därför prövat att utöka detta till att även gälla vårterminens samtal för eleverna i årskurs 6, något som har fungerat väl.

Eftersom undervisning är huvuddelen av skolans verksamhet och kärnan i skolans uppdrag är det den som framför allt präglar elevernas vardag och upplevelse av skoltillvaron. Det är därför ett stående uppdrag till lärarna att hålla dialogen levande om undervisningens innehåll och form, examination m.m. i sina undervisningsgrupper (se föregående avsnitt). Under läsåret har lärarna fört en aktiv diskussion om hur man bäst kan göra detta när innehållet är så tydligt styrt av kursplanerna, och särskilt strävat efter att synliggöra för eleverna vad de kan ha inflytande över.

Resultat och måluppfyllelse 2018-2019 (4:III, inflytande och ansvar)

Alla som arbetar på Katarinaskolan har ambitionen att vara lyhörda för elevernas behov och önskemål. Hur väl vi lyckas med det i praktiken råder det olika uppfattningar om; och i lärarenkäten är detta är det mål där uppfattningarna om måluppfyllelse skiljer sig åt mest.

Genom åren har vi fått lägre skattningar av uppfyllelsen av detta mål än av de övriga målen, både i lärar- och elevutvärderingar. Lärarna tycker också att det är ett spretigt mål. Några ger uttryck för hur de har ökat ambitionen att ge utrymme för elevinflytande över undervisningen, några uttrycker att de flesta eleverna verkligen lär sig att ta ansvar för sina studier och utnyttjar varia och andra institutioner väl för detta, några ser det klotter och den nedskräpning som förekommer som ett symptom på bristande ansvarsfostran. Flera lärare har framfört att det faktum att skolmiljön är ganska sliten försvårar arbetet med att få eleverna att känna ansvar för den.

Det här året ligger lärarnas skattning av måluppfyllelsen på omkring 72,8 % i genomsnitt för sitt eget arbete, och 71,7 % för skolan som helhet. Båda värdena ligger tydligt högre än föregående läsår. (Se avsnitt 3 för en presentation av enkäter och utvärderingar.)

Elevrådet har gjort en del insatser under året, huvudsakligen för att bidra till trivsel och gemenskap. Styrelsen har träffats regelbundet och sammankallat klassrepresentanterna ibland. Liksom tidigare har de yngre eleverna varit mer aktiva än de äldre. En uppskattad aktivitet har varit att elevrådet har organiserat köp av skoltröjor.

Matrådet har haft till uppgift att samla synpunkter från klasserna och diskutera skolmatsfrågor tillsammans med representanter från lärarna och personal från skolrestaurangen. Det har träffats ett par gånger under läsåret, men eleverna (särskilt de som inte själva har suttit med i rådet) har inte tyckt att de har fått så mycket gehör för sina önskemål som de förväntade sig. Det är ett generellt önskemål från eleverna att matrådet ska bli mer aktivt.

När det gäller *varia* ser vi att många elever tar stort ansvar för sina studier och använder variatiden på ett konstruktivt sätt – det gäller både elever som har lätt för sig, och elever som kämpar med svårigheter för att nå sina mål. Niornas fokusgrupper tyckte också att de hade haft stor nytta av varia. De flesta har också tyckt att den förändrade organisationen med tre korta pass har varit bra, även om några har saknat de långa dubbelpassen och tyckt att det har tagit emot att välja sådana när det inte har varit obligatoriskt, trots att man egentligen skulle vilja och trots att man har fått kompensation på tisdagarna.

I kommunens enkät för årskurs 8 uppgav 83 % av våra elever att de tycker att lärarna lyssnar till dem, vilket är nästan samma andel som förra året (84 %). Men bara 69 % har angett att de upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, vilket är tydligt lägre än föregående år, och andelen elever som uppger att de får vara med och bestämma om sina skoluppgifter har sjunkit från 70 % till 58 % (samma nivå som kommunen som helhet).

Eleverna i niornas fokusgrupper var överens om att det finns utrymme att engagera sig i elevråd osv. om man vill, men att de inte hade varit så intresserade av att göra det trots att lärarna uppmuntrade dem. Det tog för mycket tid från studierna tyckte de, särskilt på varia när man i stället kunde ägna sig åt läxläsning. Om man ville ändra på något var det bättre att ta upp det direkt med lärarna. För det mesta känns det som att de vuxna lyssnar om man vill något, menade de, även om man det inte alltid blir som man vill – särskilt när det har handlat om att man önskar sig mindre skolarbete. Däremot tyckte de att de har fått lära sig att ta stort ansvar för sina studier, vilket gör att de känner sig trygga inför gymnasiet.

Sammantaget gör skolledningen bedömningen att vi når delaktighetsmålen väl när det gäller lyhörddhet för eleverna i allmänhet. Vi har också välfungerande former för att eleverna ska kunna växa in i ökat ansvarstagande för sina studier, där varia är ett viktigt inslag, och för att de ska kunna lämna konstruktiva bidrag till viktiga vardagsfunktioner genom elevtjänst i matsal, cafeteria och vaktmästeri. De elevledda utvecklingssamtalen fungerar väl. Men vi är inte helt nöjda med måluppfyllelsen när det gäller elevinflytande, särskilt inte som eleverna i det här läsårets åttor bedömer måluppfyllelsen som lägre än vad förra läsårets åttor gjorde. Strukturerna för inflytande genom elevråd och matråd är i sig bra men vi behöver hitta bättre former för att uppmuntra elevengagemang, och vi har fortfarande lite för mycket klotter och nedskräpning.

Åtgärder för utveckling (4:III, inflytande och ansvar)

På en övergripande nivå vill vi vårda lyhörddheten för elevernas behov och önskemål i allmänhet. Vi behöver stötta och uppmuntra elevrådet så att de kan bli en tydligare kanal för elevinflytande i olika frågor. Vi behöver också fortsätta strävan att få god aktivitet i matrådet.

När det gäller arbetet i klassrummet och undervisningens utformning är det viktigt att vi behåller ambitionen att hålla eleverna delaktiga. Elevenkäterna visar att vi behöver öka våra ansträngningar när det gäller medinflytande i skolarbetet, men det handlar också om att öka elevernas medvetenhet om vad delaktighet kan innebära i praktiken. Om möjligt vill vi också göra en satsning på uppfräschning och förnyelse av möblerna i klassrummen, något som kan göra det lättare att motverka klotter.

5. Skolans profil och identitet

Att värna om vår profil och identitet är en viktig del i kvalitetsarbetet för oss som enskild skola. Vi har vårt existensberättigande genom att vi kan utveckla och uppehålla en praktik som visar för våra elever – de som nu går i Katarinaskolan och de som vill komma till oss i framtiden – och för oss själva som arbetar i skolan, att vi har våra egna kvaliteter att tillföra till en disparat skolmarknad. Inga politiker har beslutat om vår existens, och inga organisationer eller företag driver skolan för några andra ändamål än det vi kan bidra med för att främja våra ungdomars mognad, bildning och kunskapsutveckling i vår dagliga verksamhet. Våra främsta tillgångar är berättelsen om våra grundares engagemang och övertygelse, och vår förankring i de humanistisk-kristna grundvärderingarna och de bildnings- och utvecklingsideal som är förknippade med dem (se avsnitt 1). Detta är ett arv vill vi förvalta för framtiden. Under läsåret har skolan fått en ny rektor – den tredje sedan skolan startade 1994 – och vid rekryteringen la styrelsen stor vikt vid att tillträdande rektor skulle ha intresse och beredskap för att förvalta och utveckla dessa ideal.

Det viktigaste profileringsarbetet på Katarinaskolan är det löpande arbetet mot de mål vi har behandlat i avsnitten ovan, framför allt vår strävan efter att alla som kommer till oss ska uppleva en anda av personligt engagemang och ömsesidig respekt. Vi vill därför särskilt

betona Katarinaskolan som en mötesplats för individer med olika ursprung, intressen och begåvningar, och understryka att skolan välkomnar elever med olika kulturell bakgrund. Vi vill främja en anda som leder till att alla känner att man har rätt att vara sig själv, och tillerkänner andra samma rätt. Detta vill vi uttrycka redan i det första samtal vi bjuder in varje familj till, innan barnen börjar på Katarinaskolan. Arbetet med Reparativ rättvisa och cirkelsittningar är ett annat uttryck för Katarinaskolans uppfattning om den enskilda personens betydelse.

I Katarinaskolans timplan ges stort utrymme för språkstudier och en betoning av det klassiska bildningsarbetet (se mer om detta i avsnitt 1). Till nästa läsår ökar myndigheternas detaljstyrning av timplanen och mer utrymme ska beredas åt matematik och idrott, men vi vill utnyttja det utrymme som finns kvar för att behålla tyngdpunkten på ämnena som är centrala för Katarinaskolan. Men också kunskapsmålen, i vid förståelse, är centrala. Vår ambition är att var och en av våra elever ska få möjlighet till kunskapsutveckling, bildning och mognad under sin tid hos oss; och att de genom att studera flera språk ska öka sina förutsättningar att kommunicera med andra folk och kulturer. I undervisningen vill vi betona samtal och reflektion, kanske särskilt tydligt i humanstudier och naturvetenskaper men också i övriga ämnen. Vi vill också inspirera våra elever att se att kunskap är något som är värt ansträngning.

Efter skolinspektionens besök 2013 blev vi tvungna att lägga ner vårt särskilda profilämne, Klassisk språktradition, eftersom det inte är ett ämne i den nu gällande läroplanen för grundskolan (Lgr11). Den nuvarande skollagen ger tyvärr inte samma utrymme för friskolor som den som gällde när Katarinaskolan startade och vi fick vårt eget ämne godkänt. De senaste åren har vi prövat att i stället göra temainslag där vi tar vara på en del av innehållet i det ämnet, vilket har fallit väl ut men omfattningen har varit mindre än vad vi har önskat. Frågan hur vi långsiktigt ska kunna tillvarata våra ambitioner med detta kunskapsstoff på ett sätt som är praktiskt hanterbart för både lärare och elever, kvarstår.

Katarinaskolans humanistisk-kristna profil tar sig också uttryck på andra konkreta sätt. Grundarnas idé att ge klasserna och även undervisningssalarna latinska namn och att skapa ett lugnt rum för stillhet och eftertanke, det alltid öppna Katarinarummet, är några sådana exempel. Att eleverna startar veckan tillsammans med en samling där man lär sig att lyssna, både på vuxna och kamrater, och respektera andras framföranden och åsikter, är ett annat. Vid de samlingarna inbjuds man också att delta i bönen Fader vår – eller tänka på något man själv tycker är viktigt. På så sätt knyter vi an till Katarinaskolans ursprungsinspiration samtidigt som vi uttrycker varje persons rätt till tankefrihet, vilket är en grundtanke hos oss.

Även de återkommande traditioner som i varierande grad både bidrar till bildningsverksamheten och stärker känslan av samhörighet och gemensam glädje, ser vi som ett led i detta identitetsbyggande. För att de nya eleverna snabbt ska lära känna varandra återkommer varje höst således ett disco för eleverna i de yngsta klasserna, och ett par dagars lägerskola för varje klass i början av årskurs 6. Skolans skyddshelgon Katarina av Alexandria uppmärksammas i slutet av november, i samarbete med föräldrar bjuder in till ett Adventskaffe, med körframträdanden och utställningar av elevarbeten i praktisk-estetiska ämnen. Lucia firas med ett roligt och stämningsfullt Luciaspel. Vid julavslutningen, som

alltid hålls i St Lars kyrka, har vi en mycket uppskattad tradition med läsning av julevangeliet; inte bara på svenska utan också enstaka verser på alla de andra språk man befattar sig med i skolan, samt några av elevernas modersmål, vilket kan bli ett femtontal olika språk eller mer.

En av vårterminens höjdpunkter är Karnevalsfesten med maskerad, som oftast äger rum som sig bör på Fettisdagen innan den västerländska fastan börjar. Festen förbereds av elever och föräldrar tillsammans med lärare. Tidigare år har festen dominerats av en gemensam måltid, något som inte har känts meningsfullt för alla elevdeltagare och dessutom krävt ganska mycket arbete av arrangörerna. De senaste åren har vi i stället hållit karnevalsdisco med utklädnings, lekar och uppträdanden. Stilla veckans och Påskens teman uppmärksammas i vårt vecko-PM och på annat sätt. Mot slutet av läsåret hålls en fest för avgångseleverna med middag och dans.

Sommaravslutningen för årskurs 9 hålls på Slottsbiografen och har sin egen högtidliga tradition, bl.a. med uppläsning av nyskrivna latinska epigram till klasserna, där deras olika karaktärer och bidrag till gemenskapen i skolan uttrycks med anknytning till de djur de är uppkallade efter. Under skolans första tid hade vi även sommaravslutning för de yngre årskurserna på Slottsbiografen, men efter önskemål från elever är vi numera i St Lars kyrka med sommaravslutningen för årskurserna 6-8.

De ämnen som har sin tyngdpunkt i hantverk och konstnärligt skapande har en stark ställning i Katarinaskolan, och skolan har även en särskild plan för hur kulturaktiviteter ska berika elevernas lärande och personliga utveckling. Här har vi haft god hjälp av Kulturrådets satsning Skapande skola, som har gett oss värdefulla bidrag sedan flera år tillbaka. Bidraget storlek har minskat men vi vill fortsätta att väva in kulturaktiviteter i utbildningen i den utsträckning vi har möjlighet till.

Ett närbesläktat tema som är sprunget ur skolans grundvärderingar kallar vi Kulturmöten. Inom ramen för det temat får eleverna återkommande tillfällen att genom studiebesök, inbjudna gäster och särskilda aktiviteter tillfälle att bekanta sig med kulturyttringar från olika folk och olika delar av världen, och med grupper med olika sätt att utforma sina liv. I planeringen av kulturmötesaktiviteter tar vi särskilt fasta på sådant som kan stärka ungdomarnas vilja att förstå och stötta människor som har det svårt. Vi erbjuder också regelbundet eleverna till aktiviteter för att bistå andra, t.ex. att skänka julklappar till östeuropeiska barnhemsbarn i samarbete med Emmaus, och att delta i Operation Dagsverkes insamlingar för barn i andra delar av världen.

Skolans traditioner och andra särdrag betyder olika mycket för olika elever. Några kanske är en aning likgiltiga, medan andra visar att de uppskattar att gå i en skola som är litet annorlunda. Deras sätt att delta i våra traditioner visar att de uppskattar skolan och sätter värde på dess särart: detta inverkar positivt på deras motivation att klara både sina egna och skolans krav vad gäller inläring och träning. Samtidigt som de får omväxling från det vardagliga arbetet utvidgas deras syn på olika kulturområdens förmåga att förtjusa och att förse livet med mening. Det är inte omöjligt att elevernas respekt för varje människas särart får stöd av det faktum att själva skolan har en särart. Vår ambition är att på så många sätt som möjligt fläta samman det gamla och det nya, det välkända och det främmande, det

anspråksfulla och det lättsamma, tradition och förnyelse.

Flertalet av våra elever är själva inte utövande kristna och har begränsad erfarenhet av religionsutövning, och den religiösa aspekten på vår profil betyder inte särskilt mycket för dem. Men i samtal med eleverna hör vi ibland att man tycker att de kristna inslagen i skolans traditioner bidrar till skolans karaktär och ger en gemensam grund. Betoningen av varje persons rätt till tankefrihet och respekten för olika livsåskådningar gör att ingen heller känner sig hämmad av detta.

Några representativa röster om skolans profil från fokusgrupperna i årskurs 9, samlat från de senaste åren:

..... Måndagsmorgnarna med alla rutiner är jättebra, man börjar lugnt och laddar inför veckan. Inget känns påtvingat. Allting bidrar till att det blir en speciell stämning.

..... Klassnamnen är jätteroliga, vi gillar vårt namn. När man träffar andra som har gått på Katarina är det kul att man har varsitt speciella namn, det blir en gemenskapskänsla. Utomstående kan tycka att det är lite knäppt men vi gillar det, man känner sig stolt och speciell.

Språkstudierna är bra, det är roligt fast det är jobbigt ibland, och det är coolt att kunna flera språk lite grann. Och så lär man sig ju om kulturerna också och det är intressant.

Man får bra allmänbildning om kyrka och kristendom, det är många som inte har, men vi får lära oss mer. Det hjälper en att förstå andra och acceptera andras tro.

Kulturmötesaktiviteterna har varit intressanta och roliga /---/, det är kul att få pröva på olika saker och intressant att möta människor med andra erfarenheter.

Medarbetarnas personliga utgångspunkter i förhållande till den humanistisk-kristna inriktningen varierar, men engagemanget för människans värdighet har alla gemensamt, och det finns ett grundläggande förtroende för att alla drar åt samma håll i det gemensamma arbetet.

6. Inför läsåret 2019-2020

Under läsåret 2019-2020 vill vi behålla fokus på våra prioriterade mål:

- Arbetet med värdefrågor är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på vår strävan att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola. För att främja detta vill vi behålla betoningen på Amicis roll som motor i det förebyggande arbetet, och vi vill värna vårt fokus på reparativa insatser vid konflikter.
- Vi vill fortsätta arbetet med att effektivisera stödinsatserna och anpassningar för de elever som av olika anledningar har svårigheter med att nå sina studiemål. För att bättre lyckas med det vill vi öka satsningen på fortbildning för lärare – både insatser för hela lärarkollektivet och möjligheter för enskilda att vidareutbilda sig inom det här området.
Samtidigt vill vi behålla vårt fokus på inspirerande utmaningar och höga förväntningar i arbetet med de elever som har lätt för sig och goda förutsättningar att nå höga betyg. Vi behöver också uppmärksamma dem som är i riskzonen för stressrelaterad ohälsa, och utveckla vårt arbete med stressreducerande strategier.
- Vi finner det väsentligt att alla elever känner sig delaktiga och utvecklar sin förmåga till ansvar och inflytande under sin tid hos oss. Därför vill vi vara fortsatt lyhörda och stimulera lärarnas diskussioner om elevers medinflytande, och stötta och uppmuntra elevråd och matråd så att de kan fullgöra sina uppdrag på ett meningsfullt sätt.
- Efter de senaste läsårens försök att på nya sätt återknyta till en del av det stoff som tidigare utgjorde Katarinaskolans eget ämne Klassisk språktradition behöver vi fortsätta strävan att finna långsiktigt bärkraftiga inslag i arbetet.
- Nästa läsår fyller skolan 25 år, och detta vill vi uppmärksamma för både elever och personal.

Allt detta kommer att kräva vårt samlade engagemang, så att vi kan utveckla vårt sätt att förverkliga vårt motto: De veritate laetitia – ur sanning födes glädje.

Skolledningen